DOMSTOLENS DOM (fjerde afdeling)
25. september 1985 *

I sag 34/84

angående en anmodning, som Tribunal de grande instance de Nanterre i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Anklagemyndigheden

mod

Michel Leclerc

civilretligt ansvarlig: SARL DRGM og SARL Staser,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 3, litra f), artikel 5 og artikel 36,

har

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne P. Pescatore, T. Koopmans, K. Bahlmann og T. F. O'Higgins,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

efter at der er afgivet indlæg af:

— tiltalte i hovedsagen, Leclerc, ved advokat R. Brunois, Paris,

— den franske regering ved J.-P. Costes og S. C. de Margerie som befuldmægtigede, bistået af fuldmægtig I. Knock,

— Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved dennes juridiske konsulenter R.-C. Béraud og G. Marenco som befuldmægtigede, bistået af N. Coutrelis, Kommissionens juridiske tjeneste,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. maj 1985,

afsagt følgende

* Processprog: Fransk.

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

1 Ved dom af 16. december 1983, indgået til Domstolen den 7. februar 1984, har Tribunal de grande instance de Nanterre i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 3, litra f), artikel 5, stk. 2, og artikel 36, for at kunne afgøre, om en national ordning, der foreskriver en mindstepris på brændstoffer ved salg til forbruger, er forenelig med fællesskabsretten.

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en straffesag mod Michel Leclerc i dennes egenskab af direktør for to selskaber, som driver benzinstationer. Leclerc er bl.a. tiltalt for at have anvendt ulovlige priser ved i forbindelse med salg af brændstoffer at have ydet større prisnedslag på maksimalprisen ved salg til forbruger end de prisnedslag, som var tilladt ifølge de i september og oktober 1980 gældende nationale retsforskrifter.

3 Tiltalte har under hovedsagen gjort gældende, at de nævnte retsforskrifter, arrêté ministériel nr. 78-101/P af 5. oktober 1978 om offentliggørelse af priser og betingelser for salg af normalbenzin og superbenzin samt arrêté ministériel nr. 78-123/P af 29. december 1978 om priser på visse forarbejdede mineralolieprodukter, er i strid med fællesskabsretten.

4 Den nationale ret har herefter fundet det nødvendigt at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal EØF-traktatens artikel 3, litra f), som foreskriver 'gennemførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for fællesmarkedet ikke fordrejes', og artikel 5, som foreskriver, at medlemsstaterne 'afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne Traktats målsætning i fare', fortolkes således, at de gør de af medlemsstaterne ved lov

eller administrativt fastsatte bestemmelser vedrørende mindstepriser eller højst tilladte prisnedslag, uanvendelige?

2) Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, kan sådanne nationale bestemmelser i forbindelse med mineralolieprodukter antages at være begrundet i et offentligt bydende hensyn og dermed være omfattet af traktatens artikel 36?«

5 Det første spørgsmål vedrørende fortolkningen af traktatens artikel 3, litra f), og artikel 5 har Domstolen allerede tidligere behandlet i dommen af 29. januar 1985 (Cullet 231/83, Sml. 1985, s 315). Domstolen blev under nævnte sag foranlediget til at udstrække sin prøvelsesret til bestemmelser om gennemførelsen af principperne i traktatens artikler 2 og 3, navnlig bestemmelserne vedrørende frie varebevægelser. Nærmere bestemt fortolkede Domstolen artikel 30, der nødvendigvis må gennemgås forud for artikel 36, som er nævnt i den nationale rets andet spørgsmål.

6 Den nationale ordning, som er omtvistet i hovedsagen, er ikke den samme som i sag 231/83. Den foreliggende arrêté ministériel 78-123/P adskiller sig navnlig fra den i sag 231/83 omhandlede ordning med hensyn til fastsættelsen af raffinaderiernes overtagelsespris. Ligesom det var tilfældet med ordningen i sag 231/83 anvendes denne pris som grundlag for beregningen af maksimalprisen ved salg til forbruger, der atter er bestemmende for fastsættelsen af mindsteprisen ved salg i detailleddet på grundlag af de prisnedslag, der er fastsat i arrêté ministériel 78-101/P. Ifølge artikel 2 i arrêté 78-123/P fastsættes den for raffinaderierne tilladte overtagelsespris til et bestemt beløb uden i øvrigt nogen angivelse af beregningsmetoden. Denne særegenhed ved ordningen rejser imidlertid ikke andre problemer med hensyn til fællesskabsrettens anvendelse end dem, der blev løst ved ovennævnte dom af 29. januar 1985.

7 Hvad angår fortolkningen af traktatens artikel 30, var denne dom nemlig begrundet i, at en mindstepris, som er fastsat til et bestemt beløb — også selv om den gælder uden forskel for indenlandske og importerede varer — kan hæmme afsætningen af importerede varer i det omfang, den udligner de sidstnævnte varers konkurrencefordel på grund af deres lavere kostpriser, hvormed den forhindrer disse kostpriser i at slå igennem på salgsprisen til forbrugeren. Dette gælder også for en mindstepris, som fastsættes på grundlag af en overtagelsespris, der er fastsat til et bestemt beløb, navnlig når overtagelsesprisen fastsættes på grundlag af de indenlandske producenters priser og omkostninger.

8 Følgelig er artikel 30 til hinder for en national ordning, hvorved de nationale myndigheder fastsætter en mindstepris for detailsalg af brændstoffer, når mindsteprisen fastsættes på grundlag af raffinaderiernes overtagelsespris, der er fastsat til et bestemt beløb navnlig på grundlag af de indenlandske producenters priser og omkostninger, og dermed udligner de importerede varers konkurrencefordel som følge af deres lavere kostpriser, idet den udelukker, at disse kostpriser slår igennem på salgsprisen til forbrugeren.

9 Hvad angår fortolkningen af traktatens artikel 36, statueredes det i nævnte dom af 29. januar 1985, at en lovgivning, der foreskriver en mindstepris for brændstoffer, ikke kan anses for at være begrundet i et hensyn til beskyttelse af den offentlige orden i artikel 36's forstand.

10 Da der ikke i den foreliggende sag er fremkommet andre og nye omstændigheder, henvises i øvrigt til præmisserne i nævnte dom af 29. januar 1985, hvoraf en kopi vedlægges denne dom.

11 Af det anførte følger, at de af Tribunal de grande instance de Nanterre forelagte spørgsmål må besvares således:

— EØF-traktatens artikel 3, litra f), og artikel 5 er ikke til hinder for en national ordning, hvorefter de nationale myndigheder fastsætter en mindstepris for detailsalg af brændstoffer;

— traktatens artikel 30 er til hinder for en sådan ordning, når mindsteprisen fastsættes på grundlag af raffinaderiernes overtagelsespris, der er fastsat til et bestemt beløb navnlig på grundlag af de indenlandske producenters priser og omkostninger, og dermed udligner de importerede varers eventuelle konkurrencefordel som følge af deres lavere kostpriser, hvorved den forhindrer disse kostpriser i at slå igennem på salgsprisen til forbrugeren;

— en lovgivning, der foreskriver en mindstepris for brændstoffer, kan ikke anses for at være begrundet i et hensyn til beskyttelse af den offentlige orden i traktatens artikel 36's forstand.

Sagens omkostninger

12 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Tribunal de grande instance de Nanterre ved dom af 16. december 1983, for ret:

1) **EØF-traktatens artikel 3, litra f), og artikel 5 er ikke til hinder for en national ordning, hvorefter de nationale myndigheder fastsætter en mindstepris for detailsalg af brændstoffer.**

2) **En sådan ordning er i strid med traktatens artikel 30, når mindsteprisen fastsættes på grundlag af raffinaderiernes overtagelsespris, der er fastsat til et bestemt beløb navnlig på grundlag af de indenlandske producenters priser og omkostninger, og dermed udligner de importerede varers eventuelle konkurrencefordel som følge af deres lavere kostpriser, hvorved den forhindrer disse kostpriser i at slå igennem på salgsprisen til forbrugeren**

3) **En lovgivning, der foreskriver en mindstepris for brændstoffer, kan ikke anses for at være begrundet i et hensyn til beskyttelse af den offentlige orden i traktatens artikel 36's forstand.**

Bosco Pescatore

Koopmans Bahlmann O'Higgins

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 25. september 1985.

P. Heim
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for fjerde afdeling